

การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ

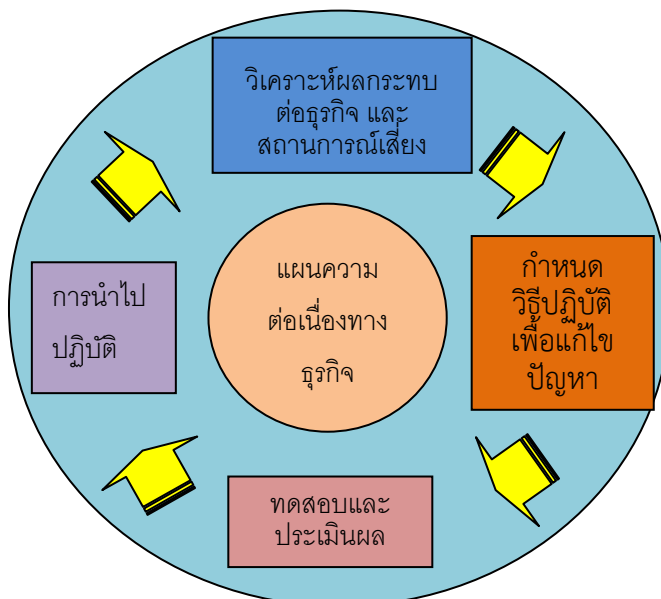
Business Continuity Planning (BCP)

การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ หมายถึงการจัดทำแผนการ หรือ roadmap ในการบริหารธุรกิจให้ยังคงดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก ในกรณีที่ธุรกิจต้องประสบกับสถานการณ์ไม่ปกติ ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามจากภายนอกหรือภายใน อันจะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ

การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ เป็นการพัฒนาความสามารถขององค์กรในการกลับมาดำเนินธุรกิจเมื่อประสบภาวะวิกฤตหรือภัยพิบัติ รวมทั้งรับมือการความเสี่ยงต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ จะต้องดำเนินการโดยกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนในการป้องกันการดำเนินธุรกิจจากภัยพิบัติและอุบัติเหตุต่างๆ ที่เป็นเกณฑ์จัดลำดับความสำคัญของสินค้าหรือบริการหลักๆ ขององค์กร รวมถึงกลยุทธ์ การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ทั้งนี้จะต้องกำหนดขอบเขตในการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยคำนึงถึงความจำเป็นทางธุรกิจและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรม ต้องมีการระบุความเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคาม โดยเลือกความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงสุด โดยทำการประเมินระดับความเสียหาย และช่วงเวลาที่สำคัญสำหรับการฟื้นฟูกับระยะเวลาเป้าหมายในการฟื้นคืนสภาพ

แนวคิดเรื่องการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ได้เกิดขึ้นเนื่องจากการทำธุรกิจในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงมากขึ้นในทุกๆด้าน ทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ทั้งที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอุบัติขึ้นของภัยพิบัติร้ายแรงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกและส่งผลกระทบในวงกว้าง อีกทั้งในกระแสสังคมและเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ ธุรกิจในภูมิภาคมีการพึ่งพิงอาศัยกันเป็น Global Supply Chain ดังนั้นเมื่อเกิดผลกระทบต่อธุรกิจหนึ่ง ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่อยู่ในห่วงโซ่เดียวกันด้วย

กระบวนการในการทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ

➤ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบต่อธุรกิจ

- การวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบต่อธุรกิจ

ธุรกิจต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบต่อธุรกิจ เพื่อกำหนดวิธีการดำเนินการในสถานการณ์ฉุกเฉินซึ่งแตกต่างจากสถานการณ์ปกติ

- กำหนดสถานการณ์ความเสี่ยง

ธุรกิจจะต้องระบุสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผนรับมือ เพราะในแต่ละสถานการณ์ต้องมีขั้นตอนการรับมือที่ต่างกัน สถานการณ์ต่างที่ทำให้เกิดความเสี่ยงมีหลากหลาย เช่น

- โคร่ระบาด
- แผ่นดินไหว
- อัคคีภัย
- วาตภัย
- อุทกภัย
- ภัยก่อการร้าย
- ภาวะสงคราม
- ภัยจลาจล
- ระบบสารสนเทศขัดข้อง
- ระบบสาธารณูปโภคขัดข้อง

ผู้วางแผนต้องกำหนดสถานการณ์ความเสี่ยง และวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ เพื่อจัดทำแผนดำเนินการ หรือแผนฟื้นฟู ในสถานการณ์ดังกล่าว

➤ กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา

กำหนดขั้นตอนปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์ความเสี่ยง กำหนดขั้นตอนงานที่ฉุกเฉิน และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิผล เตรียมแผนรับผลกระทบในสถานการณ์ที่แย่ที่สุด และแผนฟื้นฟูหลังผ่านพ้นวิกฤติ และวิธีปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยครอบคลุมทุกหน่วยงานในธุรกิจ

- กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน
- การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกองค์กร
- จัดเตรียมทรัพยากรหรือเครื่องมือ อุปกรณ์ การเชื่อมต่อ IT ในการปฏิบัติงานให้พร้อม
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานสำรอง

➤ **ทดสอบและประเมิน**

เมื่อได้แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจมาแล้ว จะต้องมีการทดสอบและประเมินแผน อาจทำการทดสอบโดยใช้สถานการณ์จำลองตามความเสี่ยงที่ได้วิเคราะห์ในขั้นตอนแรก และดำเนินการตามแผนนั้น เช่น สถานการณ์น้ำท่วม การลอบวางระเบิด การเกิดโรคระบาดร้ายแรง การขาดแคลน supply วัตถุดิบ การหยุดชะงักของระบบ logistics เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของแผนในการแก้ไขสถานการณ์ และสามารถรองรับให้ธุรกิจดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการซักซ้อมวิธีปฏิบัติ ทดสอบและปรับปรุงแผนให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง

➤ **การนำไปปฏิบัติ**

เมื่อแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจได้ผ่านการทดสอบและประเมิน และปรับปรุงแก้ไขจนเกิดประสิทธิภาพแล้ว จึงสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง

มีนาคม 2557

เรียบเรียงโดย สำนักประสานด้านการต่างประเทศ
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม